

Kartlegging av tannhelsepersonells rolle i tobakksforebygging

Innen utgangen av januar vil 1500 av landets tannleger motta et spørreskjema med spørsmål om aktivitet og eventuelle barrierer og hindringer i forhold til tobakksforebyggende arbeid overfor pasienter. Utvalget er tilfeldig trukket blant tannleger i offentlig klinikk og privat praksis. Samtidig får alle yrkesaktive tannpleiere i landet det samme spørreskjemaet, som sendes ut i løpet av uke fire. Det er NTF som har tatt initiativ til undersøkelsen som utføres av Folkehelsa i samarbeid med NTF og Norsk tannpleierforening, med finansiering fra Statens tobakkskaderåd.

– Vi vet fra flere undersøkelser at det har en effekt i forhold til tobakksavvenning at helsepersonell tar opp dette temaet med pasienter og at effekten øker med antall gjentakelser, sier prosjektleder Marianne Lund i Folkehelsa og fortsetter:

– Det ble gjort en tilsvarende undersøkelse om aktivitet og holdninger blant norske allmennleger for en tid tilbake. Den viser at det som oftest stopper legene fra å ta opp temaet med pasientene, er at de tror det tar for lang tid og at de synes det er ubehagelig. Legene svarte også at de ikke fant at det var verdt innsatsen, fordi så få likevel klarer å slutte. Nå får vi vite om dette er tilfelle for tannleger og tannpleiere også, eller om det er andre barrierer som er mer dominerende. Vi fant også at legene først tar opp røyking når pasienten har utviklet røykerelaterte symptomer. Målet må være å intervensere før sykdom inntreffer, og derfor arbeider vi for at helsepersonell rutinemessig skal ta opp røyking med pasientene.

– Vil dere spørre om tannlegene og tannpleierens egne tobakksvaner?

– Ja, det er også en del av undersøkelsen å finne ut i hvilken grad tannhelsepersonell røyker eller bruker snus,

Vi vet at det nytter og at det har effekt i forhold til røykeslutt når helsepersonell tar opp temaet røyking med pasientene. Effekten øker med antall gjentakelser. Nå vil vi kartlegge aktiviteten til tannhelsepersonellet på dette området, sier prosjektleder Marianne Lund i Folkehelsa som samarbeider med Tannlegeforeningen om undersøkelsen. Foto: Gudrun Sangnes.

men hovedhensikten er å kartlegge aktiviteten og holdningene tannhelsepersonell har til tobakksforebygging i klinikken. Vi er først og fremst ute etter å få vite hva de gjør i forhold til pasientene.

– Hva skal dere bruke resultatene av undersøkelsen til videre?

– De skal brukes til å videreutvikle opplæringen av helsepersonell til arbeid med tobakksavvenning.

Det kan absolutt være på sin plass med økt oppmerksomhet rundt dette temaet. Særlig når mange undersøkelser

viser at det nytter. Helsepersonell spiller en rolle i prosessen som får folk til å slutte med tobakk. Høsten 2001 kom det gjennom NTFs kurskatalog Tidende nr. 13 et tilbud om kurs i tobakksavvenning for tannhelseteamet i Oslo i januar i år. Ved fristens utløp hadde det meldt seg fire deltakere, to tannleger og to tannhelsesekretærer. Det kurset ble avlyst på grunn av manglende interesse. Vi håper det går bedre neste gang.

Ellen Beate Dyvi